



Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

42 Cleric[us] hospitiis peregrinos collocet omnis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Item ex eodem, c. 25.

Non oportet in basilicis, seu in ecclesiis agere
pennifacere, & intus i manducare, vel accubi-
tus sternere.

¶ Et intus] Graecis, *ἐν τῷ ἱερῷ* quod
Dionysius verit, nec intra domum Dei, sed apud Basilianum
abest vox, Dei.

**C. V. ¶ Nisi necessitate coacti clerici in ecclesia
non conviventur.**

Item ex concilio Carthagin. 3. c. 30.

Nvlli b episcopi, vel clerici in ecclesia conviventur,
nisi forte transeuntes hospitiorum necessitate illic
reficiantur. Populi etiam ab huiusmodi conviviis, quan-
tum potest fieri prohibeantur.

C. VI. ¶ De eodem. PALEA.
Item ex dictis beati Benedicti Abbatis.

Oratorium e hoc sit, quod dicitur; nec ibi quidquam
aliud geratur, vel condatur, quam quod divinis mi-
nisteriis a conveniat.

C. VII. ¶ De eodem.

Item Augustinus epist. 109. de regula monachorum.

In oratorio * prater orandi, & psallendi cultum pe-
nitentis nihil agatur, ut nomini huic & opera jugiter im-
pensa concordent.

DISTINCTIO XLIII.

Pudicus e quoque debet esse sacerdos, ut & moribus &
verbis pudorem indefinenter exhibeat. Unde in canticis
canticorum f gena sponsa, id est, predicatoris; turtari
comparatur. ¶ Debet etiam gratiam docendi habere: quia,
ut Hieronymus ait, g [Immacens & absque sermone conversatio,
quantum exemplo prodest, tantum silentio nocet. Nam latratu ca-
num, & baculo i pastorem, lupi sunt arcendi.] In ipsa autem
doctrina discretum oportet esse rectorem, ne aut tacenda proferat, aut
proferenda taceat.

¶ Baculo] In epistola B. Hieronymi legitur, baculoque
pastoris luporum rabies deterrenda est. Sed glossa ordinari-
a cum Gratiano concordat.

**C. I. ¶ De discretione predicationis, &
silentii.**

Unde Gregorius part. 2. sui pastoralis, c. 4. ait.

Strector discretus in silentio, utilis in verbo, ne aut
tacenda proferat, aut proferenda reticeat. Nam
sicut incauta locutio in errore pertrahit, ita indiscre-
tum silentium eos, qui erudiri poterant, in errore de-
relinquit. Saep namque rectores improvidi, humanam
amittere gratiam formidantes, loqui libere recta per-
tinescunt, & juxta veritatis vocem b nequaquam jam
gregis custodit, pastorum studio, sed mercenariorum
vice deserviunt: quia veniente lupo fugiunt, dum se
sub silentio abscondunt. Hic namque eos per prophe-
tam i Dominus increpat, dicens, [Coner muni, non valen-
tes latrare.] Hinc rursus queritur, dicens, k [Non ascen-
disti ex aduerso, neque opposuisti murum pro domo Israel, ut
staretis in praesidio in die Domini.] Ex aduerso quippe ascen-
dere, est pro defensione gregis, voce libera, huius
mundi potentatibus contraire. Et in die Domini in praesidio
stare, est pravis decertantibus ex iustitia amore resi-
stere. Pastorem enim recta timuisse dicere, quid est aliud,
quam tacendo terga praebuisse? qui nimirum si
pro grege se obicit, murum pro domo Israel hostibus
opponit. Hinc rursus delinquenti populo dicitur l, [Pro-

pheta tuu viderunt tibi falsa, & stulta nec aperiebant iniquita-
tem tuam, ut te ad penitentiam provocarent.] Propheta
quippe in sacro eloquio nonnunquam doctores vocatur,
qui dum fugitiva esse praesentia indicant, quae
sunt ventura manifestant: quos divinus sermo falsa
videre redarguit, quia dum culpas corrigere metuntur,
incautum delinquentibus promissa securitate blandiuntur:
qui iniquitatem peccantium nequaquam aperiunt,
quia ab increpationis voce conticefcunt. Clavis quippe
apertionis est sermo correptionis, quia increpatio
culpam detegit, quam saepe nescit ipse etiam, qui perpe-
travit. Hinc Paulus ait a, [Vt potens sit in doctrina sana ex-
hortari, & eos qui contradicunt, redarguere.] Hinc per Ma-
lachiam b dicitur, [Labia sacerdotis custodiant scientiam,
& legem requirunt ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum
est.] Hinc per Esaiam c Dominus admonet, dicens,
[Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam.] Praconis
quippe officium suscipit, quisquis ad sacerdotium ac-
cedit, ut ante adventum iudicis, qui terribiliter sequi-
tur, ipse scilicet clamando gradiatur. Sacerdos ergo,
si praedicationis est nescius, quam clamoris vocem da-
turus est praeo mutus? Hinc est enim, quod super
pastores primos in d linguarum specie Spiritus Sanctus
insedit, quia nimirum, quos repleverit, de se
protinus loquentes facit. Hinc Moysi praecipitur e, ut
tabernaculum sacerdos ingrediens tintinnabulis ambia-
tur, ut videlicet praedicationis voces esse beat, ne su-
perni inspectoris iudicium ex silentio offendat: scri-
ptum quippe est, [ut audiat sonitus, quando ingre-
ditur, vel egreditur sancluarium in conspectu Domini,
& non moriatur.] Sacerdos namque ingrediens, vel
egrediens moritur, si de eo sonitus non auditur, quia
iram contra se occulti iudicis exigit, si sine praedicationis
sonitu incedit. Aprt autem tintinnabula vestimen-
tis illius describuntur inferta. Vestimenta enim sacer-
dotis quid aliud, quam recta opera debemus accipere?
propheta testante, qui ait, f [Sacerdotes tui induantur ius-
ticia.] Vestimentis itaque illius tintinnabula inhaerent,
ut g vita viam cum linguarum sonitu ipsa quoque bona
opera sacerdotis clament. Sed cum rector se ad loquen-
dum praeparat, sub quanto cautela studio loquatur, at-
tendat, ne si inordinate ad loquendum rapitur, erroris
vulnere corda audientium feriantur: & cum fortasse
sapienter videti desiderat, unitatis compagem insipienter
abscindat. Hinc namque veritas dicit h, [Habete sal-
tem in vobis, & pacem habete inter vos.] Per sal quippe verbi
sapientia designatur. Qui ergo loqui sapienter nititur,
inagnopere metuat, ne eius eloquio audientium unitas
confundatur. Hinc Paulus i ait, [Non plus sapere
quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem.] Hinc in sa-
cerdotis veste juxta divinam k vocem tintinnabulis
mala punica conjunguntur. Quid enim per mala punica
nisi fidei unitas designatur? Nam sicut in malo
punico, uno exterius cortice multa interius grana mu-
niantur, sic innumeris sanctae ecclesiae populos unitas
fidei contegit, quos intus diversitas meritorum tenet.
Neigitur rector incautus ad loquendum proruar, hoc,
quod iam praemisimus, per semetipsam veritas discipu-
lis clamat l, [Habete sal in vobis, & pacem habete inter vos.]
ac si figurate per habitum sacerdotis dicat, mala punica
tintinnabulis iungite, ut per omne, quod dicitis,
unitatem fidei cauta observatione teneatis. Providen-
dum quoque est sollicita intentione rectoribus, ut ab
eis non solum prava nullo modo, sed ne recta quidem
nimie & inordinate proferantur: quia saepe dictorum
virtus perditur, cum apud corda audientium, loquaci-
tatis incauta importunitate levigatur, & auctorem suum

a Ad Tit. 1. b Mal. 2. c Esai. d Ab. 2. e Exod. 28.
f Psal. 131. g al. li. h. Marc. 9. i. Rom. 12. k. Exod. 28.
l. Marc. 9.

336

a, alie-
robatur:
fida, &
in pietati
b ait,
lis qui
tem est
anc est,
emor-
prohibe-
non la-
Vnde
ilio ex-

id est,
onorem
hujus-
ana-
Dis-
recipien-
ab endu-
ms, ho-

diabo-
se ele-
e: non
nicatio
as, sed
l in his
alem se
ca refu-
episset.
m reli-
piebat,
uos ad
exvul-
ta, ca

em in re-
sibi tolle-

et elei-
propter
ni possit

verget
d quod

meth. 4.
Burch.
ernianis
Noi